

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

İç Hastalıkları Anabilim Dalı

Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Bilim Dalı

HASTA BİLGİLENDİRME FORMU

GUVATR NEDİR?

Halkımızda guvatr denildiğinde sanki tek bir hastalıkmiş gibi bir algı mevcuttur. Bu yanlış bir bilgidir. Guvatr sözcüğü tiroid bezinin, sebep, tanı ve tedavisi son derecede farklı çok sayıda hastalığı içermektedir. Tiroid bezinin her türlü hastalığına guvatr denilmektedir. Bezin aşırı çalışması veya yetersiz çalışması veya büyümesi veya içinde nodül dediğimiz yuvarlak veya elipsod yapılanmaların oluşması gibi durumların her biri ayrı bir guvatr dir.

Tiroid bezinin vücudunuzda görevleri

Tiroid bezi, boynun ön tarafında, gırtlığın hemen önünde yer alan bir iç salgı bezidir (endokrin gland). Büyüklüğü 18-20 gr kadardır. Bu da yaklaşık 5-6 kesme şekeri kadar bir büyüklüğe uymaktadır. Tiroid bezinin şekli kabaca bir kelebeğe benzemektedir. Sağ ve sol olmak üzere 2 lobu ve birde lobları bağlayan isthmus dediğimiz köprü bölümü vardır. Kelebeğin sağ kanadı gibi olan kısma sağ lop, sol kanada uyan kısma sol lop denilmektedir. Kıvamı çok yumuşaktır. O denli yumuşaktır ki normal muayene de kolay fark edilemez.

Tiroid bezi tiroid hormonu salgılamaktadır. Tiroid hormonu vücudumuzda, büyüme, gelişme, enerji oluşumu ve enerji kullanımı, vücut ısısının sağlanması ve devamlılığı, her türlü metabolizmamız, diğer hormonlarımızın üst düzeyde etkileri ve enzimlerin normal işlevleri için olmazsa olmazlardandır .

Büyüme ve gelişmede önemlidir. Tiroid eksikliğinde gelişme geriliği hatta cücelik görülebilmektedir.

Enerji oluşumunda etkilidir. Tiroid hormon eksikliğinde hareketler yavaşlamış, kişinin enerjisi düşmüştür. Adeta yavaş çekim veya kış uykusunda gibidir.

Vücut ısısının oluşmasında önemlidir, ağır tiroid hormon yetmezliklerinde vücut ısısı düşmektedir. Soğuğa tahammül azalmaktadır.

Metabolizmanın yeterince aktif olmasında önemlidir. Tiroid hormon eksikliğinde vücudumuzda her türlü yapım ve yıkım faaliyetleri yavaşlar. Örneğin kolesterol emilim ve vücutta yapımı azalır, ancak yıkımı çok daha azalacağından kanda kolesterol yükselir. Bu nedenle tiroid yetmezliklerinde kanda kolesterol yüksek bulunur. Tiroid hormon eksikliğinde diğer hormonlarımızın ve enzimlerimizin yeterince etkili olamadıkları görülmektedir. Bunlara bağlı da çeşitli şikayet ve bulgular ortaya çıkacaktır.

Guvatrlar, yani tiroid bezi hastalıkları, genelde başarıyla tedavi edilebilen hastalıklardandır. Kanseri bile iyi olan bir organımızdır. Gerçekten kanserlerinin kabaca % 5 dışında kalan tümünde tedavi başarılıdır. Kesin şifa olasıdır. Ancak bunda da çok geç kalmamak esastır. Esasta her türlü guvatrın tedavisinde geç kalmama prensibi esastır.

Ülkemizde guvatrların tanısı ile ilgili her türlü modern tetkiki yapma olanağı bulunmaktadır. Doktorlarımız tarafından hastalık iyi tanınmakta ve bilinmektedir. Branşları olduğu için doğal olarak guvatrları çok iyi bilmek durumunda olan

endokrinolog, yani hormon hastalıkları uzmanlarımızın sayısı Ülkemiz de giderek artmaktadır. Dahiliye uzmanlarımızın guvatrla ilgili teorik bilgileri ve deneyimleri de yeterli düzeydedir. Guvatr cerrahisi Ülkemizde oldukça başarılıdır. Guvatr cerrahisinde deneyim önemlidir.

Endokrin cerrahiyle uğraşan, endokrin cerrahlarımız da giderek artmaktadır.

Son söz olarak çeşitli tiroid hastalıklarını kapsayan guvatrların tedavisi mümkündür. Bu konuda Ülkemiz tıbbı başarılıdır. Ancak başarıda, yukarıda da ifade ettiğimiz gibi, hastanın gecikmemesi ve guvatr tanısı konulmuş ise, doktorunun belirlediği zamanlarda düzenli kontrollerine gitmesi önemlidir